

POVÝSADBOVÁ PÉČE:

■ Zálivka a péče o zálivkovou mísu

Často rozhodující po výsadbě je právě zálivka. Nově vysazeným vzrostlým dřevinám trvá až půl roku než si vytvoří dostatečný systém kořenů, aby nebyl odkázán na pravidelnou zálivku. Intenzitu zálivky je nutné upravit podle stanoviště a klimatických podmínek. Vhodné je provádět zálivku méně často, ale vydatně. Jako zdroj zálivky se používají mimo jiné zavlažovací vaky, zejména u alejových stromů.

■ Mulčování

Po výsadbě se doporučuje dřeviny mulčovat. Tím se zamezí vypařování vody, zlepšuje mikroklima půdního prostoru a omezí prorůstání plevelů. Jako mulč se používá drčená kůra, drčená dřevní hmota nebo drčená sláma ve vrstvě 5-20 cm dle potřeby.

■ Výchovní řez

Správně provedený a pravidelný výchovní řez (3-5 let po výsadbě) významně ovlivňuje vývoj dřeviny. Tento řez je u jednotlivých typů dřevin různý, př. u jehličnanů se provádí minimálně.

Je nutné pravidelně prosvětlení a odstranění větví, které se kříží a vytvořit pravidelnou korunu tvořenou 3-5 kosterními větvemi, a dále se základními větvemi 1., 2., a dalších řádů. Důležité je také respektovat terminál a jeho funkci. U keřů provádíme výchovní řez obdobně, u některých druhů se provádí každoroční zmlazení u paty keře na výhony 3-5 cm (např. *Spiraea*).

■ Pravidelná kontrola kotvení a pevnost úvazků, hnojení a průběžné ošetřování mechanického poškození

Provádí se 2x ročně 2-3 roky po výsadbě. Kontroluje se pevnost úvazku, ochrana kmínku proti poškození a okusem zvířat. K ochraně kmínku se používají různé chrániče (pletivo, plastové, rákosové nebo jutové) nebo repelentní nátěry. Hnojení se provádí jednou za 2-3 roky, v případě nedostatečných přírůstků je nutné hnojit každoročně.

Ochranu proti chorobám a škůdcům provádíme pravidelně ve vegetačním období cílenými prostředky dle potřeby. Zdravá a vitální rostlina je vždy odolnější jejich napadení.

Tuzemské školkařské výpěstky označují výrobci značkou „Česká rostlina“. Tato značka je patentována Svazem školkařů a vznikla před 5 lety. Užívat ji mohou výhradně členové svazu a je určena k propagaci českých školkařů a české školkařské prvovýroby a výpěstků.

Svaz školkařů České republiky, z.s. je profesní, dobrovolná, nepolitická a nezisková organizace založená za účelem naplňování společného zájmu sdružených českých a moravských školkařů. Zvyšuje úroveň školkařství a zajišťuje plynulý rozvoj tohoto oboru.

Svaz školkařů ČR

více informací na www.svaz-skolkaru.cz

Ministerstvo zemědělství
Odbor zemědělských komodit
Těšnov 17, 110 00 Praha 1
+420 221 812 551
www.eagri.cz, info@mze.cz

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Praha 2020

Fotografie: Shutterstock.com + odkazy google.com

Výsadbová a povýsadbová péče o dřeviny

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Použití a výběr vhodné druhové skladby dřevin a stanoviště jsou velmi důležitými faktory dobrého stavu dřevin a jejich prosperity na daném stanovišti do budoucna. Odlišné nároky na dřeviny budou kladeny na výsadbu do krajiny (extravilánu), jiné budou u výsadby městské zeleně nebo zahrad (intravilánu). Na stanoviště je nejlepší vysazovat původní druhy dřevin, ale tuto zásadu nelze vždy dodržet. Příkladem lze uvést města kvůli extrémním podmínkám (zasolení půdy, exhalace, teplotní výkyvy aj.). Proto je důležité při výběru dřevin hledat kompromis mezi potřebou výsadby zeleně a daného místa. Proto se často použijí vhodné kultivary dřevin, které snesou extrémní podmínky městských prostorů. O to důležitější je pak kvalitní péče o dřeviny po výsadbě.

Správné provedení výsadby dřevin je začátkem celého procesu komplexních operací.

Na výsadbovou péči navazuje povýsadbová péče, kterou je potřeba provádět vždy a v různé míře. U keřových výsadeb trvá obvykle 3-5 let po výsadbě, u stromů 5-10 let, přičemž délka a četnost úkonů závisí na druhu dřeviny a typu stanoviště. Jedná se o souhrn prací, které je nutné provádět komplexně.

OBEČNÁ PRAVIDLA A TERMÍNY PRO VÝSADBU DŘEVIN:

Dřeviny jsou ve školkách obvykle pěstovány ve volné půdě nebo v kontejnerech (pěstované v nádobách). Dřeviny pěstované ve volné půdě se dodávají jako prostokořenné (bez kořenového balu) nebo s kořenovým balem.

Kontejnerované dřeviny

Před výsadbou je potřeba narušit mírně kořenový bal, aby nevznikl tzv. kontejnerový efekt (rostliny nemají tendenci prorůst do volné půdy).

TERMÍNY VÝSADBY:

- Okrasné i ovocné dřeviny lze vysazovat na jaře i na podzim.
- Opadavé dřeviny od 1/2 října až do rašení, ale jen v bezmrazém počasí a do zámrazu půdy.
- Choulostivé listnaté dřeviny se vysazují na jaře.
- Jehličnany od března do 1/2 května, od 1/2 srpna do konce listopadu.
- Dřeviny v kontejneru se vysazují od března do října.
- Dřeviny se nesází v horkém letním nebo naopak v zimním mrazivém počasí.

PŘÍPRAVA STANOVIŠTĚ:

- Dostatek prostoru dle konečné velikosti a habitu dřeviny.
- Znalost inženýrských sítí v okolí výsadby.
- Příprava výsadbové jámy (ručně nebo mechanicky) a narušit stěny jámy pro lepší prokořenění.
- Dřeviny sázíme tak hluboko, jak rostly ve školce.
- Podpěrný kůl se zatluče do jámy před sázením, aby nedošlo k porušení kořenů. Kůl musí sahát cca 10 cm pod korunu (adekvátní typ kotvení volíme vzhledem k větrnému stanovišti).
- Respektovat nároky rostlin na půdní reakci pH.
- Výběr správného druhu dle výšky hladiny podzemní vody a navážky (půdního profilu).

Prostokořenné dřeviny

Před výsadbou je potřeba vždy ošetřit, tj. odstranit poškozené, zaschlé, namrzlé nebo jinak poškozené větve. Poškozené kořeny uštíhnout až do živého pletiva (zdravé kořeny mají světlé dřevo). Příliš dlouhé a slabé kořeny úměrně zakrátit. Zkrácené kořeny před výsadbou namočit na několik hodin do vody nebo použít hydrogel ke kořenům, který je chrání před zaschnutím, přidáme organické hnojivo, které podporuje a urychluje rozvoj kořenového vlášení a tím příjem živin.

